Laçınlıların cənnətməkan yurdlarına qayıdışına start verildi

31 illik ayrılıqdan sonra nəhayət ki, laçınlıların bir qrupu doğma yurdlarına, isti ocaqlarına döndülər. Ölümün pəncəsindən canlarını zorla götürüb qaçanlar, təlaş, qorxu, gözyaşlarında boğularaq Laçını tərk edənlər sevinərək, gülərək, arzuların qanadında uça-uça Laçına qayıtdılar. İllər idi ki, Laçın yuvasında vandallar məskən salmışdılar. İndi isə xilaskarını görüb qürurlanan, doğma övladlarının ətrini alıb ana məhəbbəti ilə qarşılayan Laçında Müstəqillik Günü ikiqat bayram yaşanırdı.

Həmin gün Laçın cənnət qoxuyurdu. Həmin gün yer də, göy də, Laçının gurultu ilə axan çayları da, yaşıl ormanları da xilaskarına baxıb "Qarabağ Azərbaycandır!" hayqırırdı. Bundan sonra başı buludlara söykənən Laçın dağlarında erməni dığaları yox, doğma sakinləri, Şərqi Qafqaz turları gəzəcək, zirvələrə şahin quşları qonacaq. Elə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə Qətərdən xüsusi olaraq gətirilmiş adı "Qırmızı kitab"a düşən şahin quşlarının, turların canlı təbiətə buraxılmasının da rəmzi mənası var idi. Təkcə şəhərlərimizi, kəndlərimizi, dağılan evlərimizi yox, təbiətimizin bioloji müxtəlifliyini də bərpa edirik. Laçında həyata keçirilən layihələr, görülən işlər Azərbaycan dövlətinin gücünün, qüdrətinin rəmzidir.

Ötən ilin avqust ayında Müzəffər Ali Baş Komandan ilk dəfə Laçın şəhərində Azərbaycan bayrağını ucaldanda biz başqa mənzərənin şahidi olmuşduq. Gözlərimiz önündə ermənilər tərəfindən dağıdılıb viran qoyulmuş, həsrətdən yanıb külə dönmüş bir Laçın vardı. Bu gün isə böyük hissəsi tamamilə yenidən qurulmuş bir cənnətməkana tamaşa etməkdəyik. Artıq 20 ailə öz doğma ocağının başındadır. İyunun sonuna qədər də köç davam edəcək. Tezliklə təkcə Laçın şəhərində yox, Zabux və Sus kəndlərində də vətəndaşlarımız onların yolunu gözləyən evlərin işıqlarını yandıracaqlar. Xatırladaq ki, bütövlükdə qısa müddət ərzində Laçında 700 bina inşa edilib, onlardan 620-si fərdi yaşayış binası, 9-u çoxmənzilli binadır. Yeni inşa olunan binalarda artıq 144 mənzil hazırdır ki, onlar da öz sakinlərini gözləyir. Yaxın zamanlarda təkcə Laçın şəhərində 764 ailə rahatlıqla yaşaya biləcək. Eyni zamanda şəhərdə infrastruktur sürətlə bərpa olunur. Hazırda tibb məntəqəsində son tamamlama işləri gedir. Yeni dərs ilində laçınlı şagirdlər dərslərini hər cür şəraiti olan məktəblərində keçəcəklər. Doğma torpaqlarına qayıdan vətəndaşların iş ilə təmin olunması üçün də ciddi işlər görülməkdədir. Bir sözlə, Laçında laçınlıların rahat yaşamaları və işləmələri üçün hər cür şərait yaradılır. 1100-dən çox laçınlının əmək məşğulluğunu təmin edəcək aqro və sənaye parkları yaradılmaqdadır. Təbii yaşıllıqlarla əhatələnmiş şəhərin tarixən mövcud olmuş təxminən 258 hektar məskunlaşma ərazisində həyətyanı sahəsi olan fərdi evlərin tikintisinə üstünlük verilib. Bununla yanaşı, çoxfunksiyalı zonalarda və digər yaşayış ərazilərində çoxmənzilli binaların tikilməsi nəzərdə tutulub. Eyni zamanda şəhərdə xəstəxana, İşğal və Zəfər muzeylərinin

yerləşəcəyi Memorial Park, məktəbəqədər və tam orta təhsil müəssisələri, peşə məktəbi, həmçinin mədəniyyət və turizm obyektləri də yaradılacaq. Planlaşdırmada tətbiq edilmiş "15 dəqiqəlik şəhər" prinsipi isə yaşayış məhəllələrinin, gündəlik tələbat obyektlərinin yaxın məsafədə olmasını və aşağı sürətli yol infrastrukturunun təşkilini nəzərdə tutaraq sakinlərin və qonaqların şəhər daxilində rahat hərəkətini təmin edəcək.

Mayın 28-də Laçında səfərdə olan dövlət başçısı Laçına qayıdan ailələrin evlərinin açarlarını təqdim edərkən demişdir: "Biz öz doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edəndən sonra mən demişdim ki, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik. Cənnətin əgər təsviri varsa, bu gün, bax, budur. Gözəl təbiət, əzəmətli dağlar, gözəl binalar, evlər - hər şey çox böyük zövqlə yaradılır ki, həm insanlar burada rahat yaşasınlar, həm də Laçın şəhərinin müasir siması Azərbaycanın əldə etdiyi uğurları ilə eyni səviyyədə olsun".

Laçının gözəl, xoşbəxt günləri hələ qabaqdadır. Xatırladaq ki, şəhərin baş planı Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sifarişi əsasında Bakı Dövlət Layihə İnstitutu tərəfindən beynəlxalq məsləhətçi şəhərsalma qrupu - İsveçrənin "SA Partners" şirkətinin iştirakı ilə hazırlanıb.

Şirkətin həmtəsisçisi və tərəfdaşı Dunya Kovari-Binggeli şəhərin baş planını dövlətimizin başçısına təqdim edərkən bildirdi ki, Laçının özünəməxsus füsunkar təbiəti və rəngarəng landşaftı şəhərin turizm məkanı kimi inkişaf etdirilməsinə, fəal rekreasiya, idman, açıq hava istifadəsi və sağlam həyat imkanları olan canlı və cəlbedici regional mərkəzə çevrilməsinə şərait yaradacaq. Beynəlxalq hava limanının yaxınlığında, beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli bir sıra avtomobil yollarının kəsişməsində yerləşdiyi üçün şəhər regiona giriş qapısı funksiyasını daşımaqla çoxşaxəli inkişaf istiqamətlərinə malik olacaq. Laçın şəhərinin mövcud planlaşdırma strukturunun saxlanılması və bərpası, o cümlədən yeni yaşayış ərazilərinin inkişaf etdirilməsi əsas hədəf götürülməklə zonalaşdırılıb. Növbəti 20 il ərzində şəhər ərazisinin genişlənərək 713 hektara, əhali sayının isə 18 min nəfərə çatacağı proqnozlaşdırılıb. Baş planın konseptual əsasını "Təbiətlə vəhdətdə olan şəhər" yanaşması təşkil edir ki, buraya urbanizasiya mərkəzinin xüsusiyyətlərinin formalaşdırılması, iqtisadi şaxələndirmənin təmin edilməsi, ekoloji həssas ərazilərin mühafizəsi, "yaşıl enerji" mənbələrindən və müasir texniki infrastruktur texnologiyalarından istifadə, həmçinin şəhər xidmətlərinə piyada əlçatanlığının artırılması daxildir. Plana əsasən, Laçın şəhəri "ağıllı idarəetmə", müasir qabaqcıl təhsil və inklüziv mobillik həlləri ilə seçilən davamlı və innovativ mərkəzə çevriləcək.

İndi Laçında ulduz kimi parlayan işıqlar yanır. Laçınlılar onları öz yurdlarına əbədi olaraq qaytaran xilaskar Prezidentə əbədi olaraq minnətdar olacaqlarını bildirirlər.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan. - 2023.-2 iyun.- S.12.